

A Fővárosi Ítéltábla dr. Váci Tímea ügyvéd (címe.) által képviselt I.rendű felperes neve (I.rendű felperes címe.) I. rendű és II.rendű felperes neve (II.rendű felperes címe.) II. rendű felpereseknek - a Dobrossy és Társai Ügyvédi Iroda (címe., ügyintéző: dr. Szabados Gergő ügyvéd) által képviselt I.rendű alperes neve Szerkesztősége (I.rendű alperes címe.) I. rendű és II.rendű alperes neve (II.rendű alperes címe.) II. rendű alperesek ellen sajtó-helyreigazítás iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2019. április 26. napján kelt 27.P.20.864/2019/13. számú ítélete ellen az I. és II. rendű alperesek részéről 14. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit helyben hagyja.

Kötelezi a II. rendű alperest, hogy külön felhívásra fizessen meg a Magyar Államnak 48.000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a II. rendű felperes otthonszülések levezetésében közreműködő szülésznő, aki tevékenységét a kizárólagos tulajdonában álló I. rendű felperes, mint egészségügyi szolgáltatást nyújtó társaságon keresztül végzi.

A II. rendű felperes szülésznői szakképesítésének hazai elismerésére (honosítására) 2011. szeptember 23-án került sor, szülésznői szakképesítését 2011. november 11-én jegyezték be az Állami Egészségügyi Ellátó Központ (ÁEEK) által vezetett működési nyilvántartásba.

A II. rendű alperes lineáris médiaszolgáltatást nyújtó ... televíziós csatorna médiaszolgáltatója, a ... című műsorában 2019. február 7-i adásában "... és felesége szabályt sért" címmel sugárzott riportot, mely riport még ugyanezen a napon megjelenítésre került az I. rendű alperes által szerkesztett és a II. rendű alperes által kiadott ...hu internetes hírportálként nyilvántartott internetes sajtótermékben. A riport, illetve a cikk többek között az alábbiakat tartalmazta: beszámolt arról, hogy a ...i polgármester felesége nemcsak a kötelezően előírt szabályokat nem ismeri, de engedély és honosított diploma nélkül vezetett szüléseket. Az ... cikkéből pedig kiderült, hogy a vállalkozás pénzügyei sem stimmelnek.

Arról tudósított, hogy acom elképesztő szabálytalanságokra bukkant az otthonszülést lebonyolító vállalkozás körül. A ...i polgármester felesége ugyanis úgy vezetett le éveken át szüléseket, hogy

sem engedélye, sem pedig honosított diplomája nem volt. Kiderült az is, hogy ... és felesége otthonszüléssel vállalkozásának pénzügyei sem stimmelnek. Az ... úgy tudja, hogy a cég árbevételének fele sem szerepel a beszámolóiban, vagyis eltűnt.

A felperesek a közölt cikk miatt az alábbi helyreigazító közlemény közzétételét kérték: „A ... adásában és a www....hu hírportálon valótlanul híreszteltük, hogy a ...i polgármester felesége, ... úgy vezetett le éveken át születeket, hogy sem engedélye, sem pedig honosított diplomája nem volt. Az ...hu internetes hírportál nyomán valótlanul híreszteltük azt is, hogy ... és felesége otthonszüléssel vállalkozásának pénzügyei sem stimmelnek, a cég árbevételének a fele nem szerepel a beszámolóiban, vagyis eltűnt.

Ezzel szemben a valóság az, hogy ... nem vezetett engedély és honosított diploma nélkül születeket, valamint a ... ügyvezetése mellett ... alkalmazásával otthonszületeket lebonyolító A ... Kft. üzleti éveire vonatkozó beszámolóiban a valós adatokat tartalmazzák, azokban a társaság valós árbevétele szerepel.”

A felperesek keresetlevelükben az alpereseket az előzetes kérelmük szerinti helyreigazítás közzétételére kérték kötelezni. A perfelvételi tárgyaláson a II. rendű felperes keresetét módosította és végleges keresetében olyan tartalmú helyreigazító közlemény közzétételére kérte kötelezni az alpereseket, miszerint a ... adásában, valamint a műsor internetes oldalán valótlanul híresztelték, hogy a felperes szabályt sértett, e körben ugyanis azt a valós ténnyt, hogy az otthonszülést szabályozó kormányrendelet hatálybalépését megelőzően úgy kísért otthonszületeket, hogy sem engedélye, sem diplomája nem volt, abban a hamis színben tüntették fel, hogy ebben az időszakban ez a tevékenység engedélyhez és honosított diplomához kötött volt, és ennek hiányában a felperes szabálytalanul kísért otthonszületeket. Az I. rendű felperest érintően a helyreigazítási kérelem változatlan volt.

A felperesek előadták, hogy az otthonszülésnek az I. rendű felperes honlapján megjelentetett díja irányár, minden esetben konkrétan állapodtak meg az otthonszületek levezetése díjában, ami több ok miatt gyakran eltért az irányártól. Elsősorban függött attól, hogy mikor kapcsolódtak be a várandósság gondozásába és figyelembe vették a család anyagi helyzetét is. A levezetett otthonszületek számának az irányárral történő összevetéséből nem vonható le megalapozott következtetés a társaság árbevételére.

A II. rendű felperes vonatkozásában pedig azt adták elő, hogy az otthonszülés feltételeit meghatározó kormányrendelet hatálybalépését megelőzően vezetett le otthonszületeket, amikor ezt még engedély és külföldön szerzett diplomája honosítása nélkül is megtehetette, ezt követően pedig a jogszabályban meghatározott feltételek teljesítése után vezetett le otthonszületeket. A jogszabály hatályba lépése és az engedély beszerzése közötti időszakban kizárólag kórházi születek dúlaként történő kísérésére vállalkozott. Az „...” kisgyermekként közismert gyermeket nem ő segítette a világra, mert csak dúlaként vállalkozott a szülés kísérésére, de még erre sem került sor, mert a gyermek még az odaérkezése előtt világra jött.

Az alperesek ellenkérelmükben a kereset elutasítását kérték. Az I. rendű felperes vonatkozásában azzal védekeztek, hogy a cég honlapján közzétett díjak nem tájékoztató jellegűek, a közzétett díjazás az otthonszülés szolgáltatás fix díjának felel meg. Ebből az következik, hogy a fentiek szerinti egységár és a levezetett otthonszületek száma szorzatának szükségképpen ki kell adnia a cég árbevételét. Mivel az jelentős mértékben eltér a cég beszámolóiban közzétett árbevétel adataitól, ezért megalapozott volt az a következtetés, hogy a társaság pénzügyei nem stimmelnek, aminek az az oka, hogy a cég árbevételének fele nem szerepel a beszámolóiban, azaz eltűnt.

A II. rendű felperest érintő állítás megalapozásaként arra hivatkoztak, hogy a 2011. szeptember 17-én született „...” gyermekeként elhíresült kisfiú születésénél közreműködött a II. rendű felperes, azaz

az otthonszüléseket rendező jogszabály hatályba lépése, és a jogszabályban előírt engedély és képesítés megszerzése között is vezetett le szüléseket a II. rendű felperes.

Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte a II. rendű alperest, hogy 8 napon belül, a ... televíziós csatorna „...” című műsorának esti adásában, a műsor elején, a riportok sugárzásának megkezdését megelőzően, kommentár nélkül tegye közzé az alábbi közleményt:

„A ... 2019. február hó 7-i adásában valótlanul híreszteltük, hogy a ...i polgármester felesége, ... úgy vezetett le éveken át szüléseket, hogy sem engedélye, sem pedig honosított diplomája nem volt. Valótlanul híreszteltük továbbá, hogy ... otthonszülései vállalkozásának pénzügyi beszámolóiban a cég árbevételeinek fele nem szerepel, vagyis ezen összeg eltűnt.”

Kötelezte az I. rendű alperest, hogy 8 napon belül, a ...hu internetes hírportál főoldalán, 24 órai időtartamban jelentesse meg önálló hírként, hogy „Helyreigazítást közlünk a „...” és felesége szabályt sért” címmel 2019. február hó 7. napján közzétett cikkünkhöz,” oly módon, hogy onnan a hírben szereplő cikk elérhető legyen, melynek címe alatt, az eredeti közléssel azonos módon, annak elérhetősége időtartamában, de legalább 30 napig az I. rendű alperest kötelezte az alábbi közlemény kommentár nélkül történő megjelentetésére is:

„Helyreigazítás:

Valótlanul híreszteltük, hogy a ...i polgármester felesége, ... úgy vezetett le éveken át szüléseket, hogy sem engedélye, sem pedig honosított diplomája nem volt. Valótlanul híreszteltük továbbá, hogy ... otthonszülései vállalkozásának pénzügyi beszámolóiban a cég árbevételeinek a fele nem szerepel, vagyis ezen összeg eltűnt.”

Ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította. Kötelezte a II. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 22.500 forint perköltséget. Kötelezte a II. rendű alperest, hogy 27.000 forintot, felpereseket pedig, hogy egyetemlegesen 9000 forint meg nem fizetett illetéket, külön felhívásra fizessenek meg a Magyar Államnak.

Az elsőfokú bíróság ítéletében idézte az Alaptörvény IX. cikkét, a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) 12. § (1) bekezdését, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 495. § (1) bekezdését, 496. § (1) és (3) bekezdéseit, a PK 13., 14., 15. számú állásfoglalást.

A keresetváltoztatás eljárásjogi feltételeit vizsgálva arra a következtetésre jutott, hogy a Pp. sajtóperre vonatkozó speciális rendelkezései hiányában a Pp. általános szabályai irányadóak, azaz a Pp. 185. § (1) bekezdése alapján a perfelvétel során a felperes a keresetét megváltoztathatja, feltéve, hogy a megváltoztatott kereset a keresettel azonos vagy azzal összefüggő jogviszonyon alapul. Ugyanakkor a PK 13. számú állásfoglalására figyelemmel és a Pp. 496. § (1), illetve (3) bekezdésére tekintettel a megváltoztatott kereseti kérelem csak az előzetes kérelemben sérelmezett tényállítások helyreigazítására vonatkozhat, másrészt nem terjeszkedhet túl az eredeti kereseti kérelmen sem. A fenti szempontokat értékelve arra jutott, hogy a felperes keresetváltoztatása csak részben felel meg a sajtó-helyreigazítás iránti igény törvényben rögzített érvényesítési előfeltételeinek.

A II. rendű felperes megváltoztatott kereseti kérelmét vizsgálva úgy foglalt állást, hogy abban az alpereseknek tulajdonított közlésben határozta meg a felperes a sérelmezett állítást, miszerint a II. rendű felperes szabályt sértett. Mind az előzetes kérelemben, mind a kereseti kérelemben sérelmezte a II. rendű felperes azt a közlést, hogy engedély és honosított diploma nélkül vezetett volna le otthonszüléseket. Ez tartalmilag megfelel annak, hogy a II. rendű felperes szabályt segett. Ezt az értelmezést támasztja alá az elsőfokú bíróság indokolása szerint az alperesi sajtóközlések címe is, amit a PK 12. számú állásfoglalásra tekintettel nyomatékos súllyal értékelt. Ennek

figyelembevételével és a sérelmezett közlés átlagolvasó szempontjai alapján történt értékelésével azt állapította meg, hogy az a kijelentés, miszerint a II. rendű felperes éveken keresztül diploma és engedély nélkül vezetett le szüléseket, magában hordozza azt a jelentéstartalmat is, mely szerint az eljárásával megsértette a tevékenységére vonatkozó szabályokat. Mindebből pedig arra következtetett, hogy ebben a részben a felperesi keresetváltoztatás nem jelenti a kereseti kérelem tényleges megváltoztatását.

A keresetváltoztatás második fordulatát, amelyben a valós tények hamis színben való feltüntetésének helyreigazítását kérte a II. rendű felperes, ellentmondásosnak és értelmezhetetlennek ítélte, amely nem felelt meg a sajtó-helyreigazítási igény érvényesíthetősége előfeltételeinek. Az alperesi riport és cikk továbbá nem tartalmazott állítást a hivatkozott kormányrendelet hatálybalépését megelőzően folytatott II. rendű felperesi tevékenységre, ezért ebből az okból is alaptalan volt a helyreigazítási igény a körben. A II. rendű felperes helyreigazítási igényét ezért ebben a tekintetben érdemi vizsgálat nélkül elutasította.

Az I. rendű felperes igényét érdemben vizsgálva megállapította, hogy a társaság 2018. május 15-i keltezésű honlapján az ellátás díját 180.000 forintban határozták meg, részletezve, hogy a díj mely konkrétan meghatározott szolgáltatásokat foglalja magában, annak rögzítése mellett, hogy amennyiben a szülés kórházban kezdődik, vagy kevesebb helyszíni látogatás történik, mint az előzőleg megbecsült, a szolgáltató a különbözetet visszatéríti. Ebből az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy az otthonszülés honlapon feltüntetett díja nem rögzített, hanem irányárnak minősül, amely magában hordozza az alku lehetőségét. Lehetőség van továbbá arra is, hogy az ártól eltérő összegben állapítsák meg a szolgáltatás tényleges díját. Erre utalt megítélése szerint az, hogy tájékoztatásnak definiálta a honlap a megjelenített információkat, valamint maga is felsorolt olyan körülményeket, amelyek a díj csökkentésére adnak alapot. Az elsőfokú bíróság szerint ezt alátámasztja az a köztapasztalat is, mely szerint kisebb gazdasági társaságok szolgáltatásainak igénybevétele esetében az ellenérték ténylegesen a felek megállapodásának tárgya. Ebből következően a honlapon közzétett listaárból és a levezetett otthonszülések számából nem lehet a cég árbevételét meghatározni.

A fenti megállapítások tükrében azt a kijelentést, hogy az I. rendű felperes pénzügyei nem stimmelnek, olyan véleményközlésnek minősítette, amelynek elégséges alapjául szolgálnak azok a tények, miszerint az I. rendű felperes szolgáltatás irányára és a levezetett szülések száma, a társaság pénzügyeire vonatkozó becslésekre, találgatásokra spekulálásra okot adnak. Ezen közlés tekintetében az I. rendű felperesi keresetet elutasította.

Azt a közlést azonban, hogy az árbevétel fele nincs feltüntetve a számviteli beszámolóban a BDT2012. 2653. számú eseti döntésben is kifejtett bizonyíthatósági teszt alapján, mint bizonyítható vagy cáfolható közlést tényállításként tekintette. Mivel az árbevétel igazolására nem alkalmas a honlapon közzétett díjazás és a levezetett szülések számának szorzata, ezért az alperesek ezt a tényállítást nem tudták bizonyítani. Ebben a tekintetben, ezért az alperest a rendelkező részben foglalt helyreigazításra kötelezte.

A II. rendű felperes helyreigazítási igénye vonatkozásában rögzítette, hogy az otthonszülés levezetése, mint egészségügyi szolgáltatás nyújtásának feltételei az intézetén kívüli szülész szakma szabályairól, feltételeiről és kizáró okairól szóló 35/2011. (III. 21.) Korm. rendelet (Korm. rendelet) hatálybalépéséig nem voltak szabályozva. Rögzítette, hogy a II. rendű felperes külföldön szerzett szülésznői szakképesítésének hazai elismerésére mikor került sor. A fenti adatok alapján az alpereseknek ezért azt kellett volna bizonyítaniuk, hogy a II. rendű felperes 2011. május 1. és 2011. november 11. között otthonszüléseket vezetett le, mivel ez az az időszak, amely alatt már csak a rendelet követelményeinek megfelelő szülésznők működhettek közre az otthonszülések levezetésében.

Kifejtette, hogy az alperesi közlés azon fordulatának megalapozottsága, miszerint éveken át vezetett le a II. rendű felperes engedély és honosított diploma nélkül otthonszüléseket kizárt, mert a fenti időszak alapján csak hat hónapig állt fenn ennek elvi lehetősége.

Értékelte, hogy az alperesek egyetlen konkrét esetre hivatkoztak, az „...” gyermekének születésére. Arra a következtetésre jutott a perben feltárt adatok alapján, hogy az érintettek előzetes megállapodására tekintettel a II. rendű felperes részvétele akkor is megállapítható, ha a szülés gyors lefolyása miatt a II. rendű felperes a gyermek megszületésénél nem volt jelen. Ugyanakkor a II. rendű felperes nem működött közre ennél a születésnél, azaz nem felelt meg a valóságnak az, hogy a II. rendű felperes vezette le a szülést. Utalt arra, hogy a Korm. rendelet 2. § (2) bekezdése értelmében az otthonszülésen való közreműködés, azaz abban való professzionális részvétel a szülés levezetését jelenti, mely feladatot szülészorvos vagy szakképzett szülésznő láthat el. Ettől élesen megkülönböztetendő a szülésen történő laikus jelenlét. Az anya támogatása céljából a szülést ilyen módon kísérő dúlák nem helyettesítik az orvost vagy a szülésznőt, szerepük elsősorban az anya érzelmi támogatásában van.

Az elsőfokú bíróság megállapítása szerint a perben feltárt tények nem tették kétségessé a II. rendű felperes azon állítását, hogy az alperesek által hivatkozott szülésen dúlaként vett részt. Ebből következően az alperesek nem tudták bizonyítani az általuk hivatkozott egyetlen szülés esetében sem, hogy azt a II. rendű felperes vezette, megszegve a hatályos jogszabályokat.

Értékelte az elsőfokú bíróság, hogy az alperesek bizonyítási kötelezettségüket az ... kisfiú halálával kapcsolatos ügyben született jogerős ítélet beszerzésével kívánták teljesíteni, annyit állítva, hogy annak indokolása tartalmazza, hogy a szülésen ki, milyen minőségben vett részt. Ezt az indítványt azonban az elsőfokú bíróság megalapozatlanként mellőzte, mivel ha az ítélet tartalmazná is hogy a szülés levezetésében a II. rendű felperes szülésznőként közreműködött, még az sem lenne alkalmas annak alátámasztására, hogy a II. rendű felperes több otthonszülést vezetett le engedély és megfelelő képesítés nélkül. Mivel az alperesek nem tudták bizonyítani azon híresztelt állításokat, hogy a II. rendű felperes éveken keresztül szabálytalanul eljárva engedély és megfelelő képesítés nélkül vezetett le otthonszüléseket, ezért a rendelkező részben foglaltaknak megfelelően kötelezte a helyreigazításra az alpereseket a II. rendű felperes tekintetében. A helyreigazítás szövegét a PK 15. számú állásfoglalásnak megfelelően, a kérelem és ellenkérelem korlátai között állapította meg.

A felperesek valóság közlésére vonatkozó kérelmét megalapozatlannak értékelte és elutasította, mivel a felperesek ezeket részben nem bizonyították, illetve a valóságnak állított közlések a helyreigazítás tartalmával egyező, ellenkező előjelű megfogalmazások.

Mindezek alapján a felpereseket 3/4-ed részben értékelte pernyertesnek és ennek megfelelően határozott a perköltségről.

Az ítélet ellen az alperesek terjesztettek elő fellebbezést. A felülbírálati jogkör gyakorlását a Pp. 369. § (3) bekezdésének a), b), c) és d) pontjaira alapították.

Kérték a jogszerűtlenül mellőzött bizonyítás lefolytatását, az alapján az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a kereset elutasítását.

Fellebbezésüket egyrészt arra alapították, hogy az elsőfokú bíróságnak el kellett volna utasítani a keresetet azért, mert a felperesek keresetmódosítása nem felelt meg a Pp. 496. §-ában foglaltaknak. A sajtó-helyreigazítási perben ugyanis az alperes nem kötelezhető a pert megelőzően küldött helyreigazítás szövegétől eltérően.

Másodlagosan arra hivatkoztak, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat okszerűtlenül mérlegelte, illetve a kifogásolt közléseket tévesen minősítette. Figyelmen kívül hagyta, hogy a 180.000 forintos díj a tájékoztató utolsó előtti bekezdése szerint nem tartalmazza a helyszíni látogatásokhoz szükséges kiszállás költségét (benzin, autópályadíj), az igény szerint választható szülőmedence bérleti díját és a neonatológus által elvégzett vizsgálat díját. A tájékoztató szerint az elsőfokú bíróság által hivatkozott visszatérítés kizárólag a 180.000 forinton felüli költségekre vonatkozik, a

szolgáltatás alapidíjára nem. Erre tekintettel tehát nem lehet levonni olyan következtetést, hogy a tájékoztatóban szereplő díj nem fix díjnak, hanem irányárnak minősül. Alaptalan az az elsőfokú bírósági érvelés is, miszerint az ellenérték alku tárgyát képezhetné, ugyanis az egészségügyi szolgáltatásokra ez nem jellemző. Az I. rendű alperes által közzétett tájékoztató adatai szerint 2016-ban a szülések száma 60, a szolgáltatási díja 180.000 forint, ezen adatok alapján az I. rendű felperes árbevétele minimálisan 10.800.000 forint volt. Ehhez képest a beszámoló szerint 2016-ban 5.564.000 forint volt az értékesítésből származó árbevétele, és 2017-ben is hasonló nagyságrendű az eltérés. Hangsúlyozták, hogy az alperes által használt adatokat az I. rendű felperes szolgáltatatta egyrészt a saját honlapján, másrészt a számviteli beszámolóiban is.

A fenti tények alapján a kifogásolt közlés valós tényállítás, illetve megalapozott következtetést tartalmaz, amit az alperesek igazoltak.

Sérelmezték, hogy az elsőfokú bíróság nem tulajdonított jelentőséget annak, hogy az I. rendű felperes gazdálkodását érintő cikkek megjelenését követően az I. rendű felperesi honlap már nem elérhető. Hivatkoztak arra is, hogy az elsőfokú bíróság tévesen értékelte a II. rendű felperes közreműködését az ... gyermekhalál révén elhíresült tragikus ügyben érintett gyermek születésében.

A II. rendű felperes által sem vitatott okiratok, illetve körülmények alapján egyértelműen az állapítható meg, hogy a II. rendű felperes nem dúlaként működött közre a később elhunyt gyermek születésében. Életszerűtlen, hogy a szülők, illetve a nagyszülők egy országosan ismert, több száz kilométerre lévő, egyébként magát az otthonszületést előnyben részesítő, támogató, tapasztalt szülésznőként hirdető személyt bízna meg pusztán dúla feladatokkal egy otthon tervezett szüléshez.

Hivatkoztak arra, hogy az általuk indítványozott büntető ítéletek beszerzését az elsőfokú bíróság jogszerűtlenül mellőzte. Ez alapján kérték, hogy a bíróság keresse meg a Székesfehérvári Törvényszéket a B.309/2014. számon folyamatban volt eljárásban hozott első- és másodfokú ítélet megküldése érdekében. A jogerős ítélet tartalmazza ugyanis, hogy a II. rendű felperesnek milyen szerepe volt a később tragikus körülmények között elhunyt gyermek születésében.

A felperesek fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztettek elő.

A fellebbezés nem alapos.

Fellebbezés hiányában a Pp. 358. § (5) bekezdése alapján jogerőre emelkedett az elsőfokú bíróság ítéletének keresetet elutasító része.

Az elsőfokú bíróság mérlegelést lehetővé tevő anyagi jogszabályt nem alkalmazott, ezért a Pp. 369. § (3) bekezdés d) pontja alapján nem volt felülbírálati jogkör gyakorolható.

A fellebbezésben foglaltakra és a fellebbezés korlátaira tekintettel abban a kérdésben kellett állást foglalni, hogy meg nem engedett keresetváltoztatás miatt szükséges-e a kereset elutasítása. Ki kell-e egészíteni a bizonyítást az alperes által hivatkozott megkereséssel. Helyesen értékelte-e a bizonyítékokat az elsőfokú bíróság, vagy a fellebbezésben hivatkoztak alapján szükséges a tényállás kiegészítése. Helytálló következtetést vont-e le a helyreigazítás elrendelésével az elsőfokú bíróság vagy a sérelmezett közlések valós tényeken alapuló okszerű következtetéseknek minősíthetők.

A másodfokú bíróság előre bocsátja, hogy a Pp. 500. § (1) bekezdés g) pontja alapján a keresetváltoztatás a sajtó-helyreigazítási perben nem megengedett, ugyanakkor a meg nem engedett keresetváltoztatásnak a jogkövetkezménye nem a kereset érdemi elutasítása. Az elsőfokú bíróság tartalmát tekintve olyan helyreigazító közlemény közzétételére kötelezte a II. rendű felperes vonatkozásában az alperest, amely a helyreigazítási kérelem és az eredeti kereset tartalmi keretei

között maradt, e körben a keresetváltoztatás megengedhetősége ezért közömbös. Ugyanezen okból nem sérti a Pp. 496. §-át sem az elsőfokú ítéleti rendelkezés, az a pert megelőző helyreigazítási kérelemnek megfelelt. A megváltoztatott részben pedig a keresetet elutasította az elsőfokú bíróság, amely rendelkezést a felek fellebbezéssel nem támadtak, ezért a keresetváltoztatás megengedhetőségének ebben a tekintetben sem volt jelentősége.

A másodfokú bíróság nem tartotta indokoltnak a fellebbezésben hivatkozott okból a bizonyítás kiegészítését sem. A kifogásolt közlést a PK 12. számú állásfoglalásnak megfelelően a cikk egészét és az átlagolvasó értelmezését szem előtt tartva kellett értékelni. Nem annak van jelentősége ezért, hogy jogilag mi minősül közreműködésnek vagy részvételnek a szülésnél, hanem annak, hogy a kifogásolt közlést a laikus átlagolvasó, miként értelmezi. A kifogásolt alperesi közlés éveken át szülések engedély és honosított diploma nélküli levezetésére vonatkozott, amit az átlagolvasó több újszülött világra segítésének irányításaként értelmez, és nem a megszületést követő tanácsadásnak, vagy egyéb tevékenységnek. Márpedig az nem volt vitás az indítványozott megkeresés tárgyát képező ... eset kapcsán, hogy a felperes megérkezése előtt világra jött az ... szülők gyermeke. Közömbös ezért az, hogy dúlaként vagy szülésznőként kívánt részt venni a felperes a szülés során; az ... eset nem alkalmas az engedély nélküli szülés levezetésére vonatkozó közlés alátámasztására. Az elsőfokú bíróság azt is helyesen állapította meg, hogy az alperesi közlés éveken át engedély nélküli szülés vezetésre vonatkozott, amely állítás alátámasztására egy eset nem lenne elegendő. A másodfokú bíróság megjegyzi, hogy a fentieken kívül az alperesi bizonyítási indítvány nem felelt meg a Pp. 498. § (2) bekezdés a) pontjának sem, mivel az alperes konkrét tudomás állítása nélkül csak feltételezéssel élt a jogerős büntetőítélet lehetséges tartalmáról. Nem volt alapja ezért a Pp. 369. § (3) bekezdés b) pontja szerinti felülbírálatnak sem.

Az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítás alapján a tényállást helyesen állapította meg, annak kiegészítésére, módosítására nem volt szükség, sem az ... esetre tekintettel, sem a beszámoló tartalmát illetően. Az I. rendű felperes vonatkozásában helyesen mérlegelte a bizonyítékokat a fellebbezett körben, a másodfokú bíróság az indokokkal is nagyobb részt egyet értett az alábbi kiegészítések mellett.

A másodfokú bíróság annak tulajdonított jelentőséget, hogy az alperes más sajtóorgánumban információira hivatkozva, minden magyarázat nélkül, tényként - és nem a perben bemutatott, honlap információkon nyugvó feltételezésként - közölte, hogy az árbevétel fele nem jelent meg a beszámolóban. Az elsőfokú bíróság ezért helyesen értékelte az alperesi levezetést úgy, hogy az az árbevétel és a beszámoló eltérését objektíve nem igazolja. A fellebbezési hivatkozással szemben a tények bizonyítása ebben a körben az Smtv. 12. § (1) bekezdése és a Pp. 265. §, PK 14. számú állásfoglalás alapján az alperest terhelte. Nem az volt releváns tény, és nem azt kellett bizonyítani, hogy a honlapon szereplő árak fix vagy irányárak, hanem azt, hogy pusztán a honlapon közölt közreműködések száma és az ár szorzata alkalmas-e az eltérés nagyságrendjének objektív igazolására. Az elsőfokú bíróság helyesen mutatott rá, hogy a honlap maga is utal azokra a szempontokra, hogy az ár több okból változhat, ennél fogva pedig az árbevétel felét kitevő eltérés bizonyítására a bemutatott számítás nem elegendő. A különböző szempontú árendedmény sem zárható ki pusztán a honlap tartalma alapján. Súlytalan a fellebbezés honlap eltűnésére, egészségügyi szolgáltatások alku nélküli voltára hivatkozása. Közömbös a konkrét esetben, hogy mi életszerű általában, illetve a honlap eltűnéséből a beszámolási kötelezettség megsértése nem következethető. A fellebbezésben hivatkozottak sem olyan körülmények, amelyek kétséget kizáróan mutatnának olyan súlyú tényre, miszerint a beszámolási kötelezettséget megsértve az I. rendű felperes a beszámolójában az árbevétele felét nem tüntette fel. Az elsőfokú ítélet felülbírálatára irányuló kérelem a Pp. 369. § (3) bekezdés a) pontja alapján sem volt alapos.

Az elsőfokú bíróság a megállapított tényállás alapján az irányadó jogszabályokat helyesen alkalmazta, a másodfokú bíróság a döntésével, illetve a tényállásból levont következtetéseivel is nagyobb részt egyetértett. A fellebbezésre tekintettel az alábbiakat emeli ki.

A PK 12. számú állásfoglalásra figyelemmel, mind az I. rendű felperes, mind a II. rendű felperes vonatkozásában az átlagolvasó konkrét tényállításként és nem következtetésként értelmezi a cikk egészét tekintve az alperesi közléseket. Az, hogy a II. rendű felperes éveken át honosított diploma és engedély nélkül vezetett le szüléseket, illetve az, hogy az I. rendű felperes a beszámolójában nem tüntette fel az árbevétele felét egyaránt bizonyítható, vagy cáfolható, konkrét közlés, és a cikk egésze sem tárja ezeket valamilyen a cikkből megismerhető, vagy egyéb értékítélettel terhelt tényekből levont következtetésként az olvasó elé. A 13/2014. (IV. 18.) AB határozat [37] bekezdésében is megerősített bizonyíthatósági tesztre figyelemmel ezért nem értékítéletnek vagy következtetésnek, hanem tényállításnak minősültek. A fellebbező ezért megalapozatlanul hivatkozott arra, hogy valós tényekből levont okszerű következtetésként nem jogsértőek a közlései.

Az alperes sem azt nem tudta bizonyítani a felajánlott bizonyítással a fentebb kifejtettek szerint, hogy az I. rendű felperes beszámolója az árbevétel felét nem tartalmazta, sem azt, hogy éveken át honosított diploma, illetve engedély nélkül vezetett le szüléseket a II. rendű felperes. Az elsőfokú bíróság ezért jogszabálysértés nélkül kötelezte a fenti tartalmú, bizonyítatlan, ezáltal valótlan tényállítások miatt az Smtv. 12. § (1) bekezdése alapján sajtó-helyreigazításra az alperest.

Az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatására a fellebbezésben írt okokból a fentiekre tekintettel nem volt indok, a másodfokú bíróság ezért az elsőfokú bíróság érdemben helyes ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, a felperesek a másodfokú eljárásban nyilatkozatot nem tettek, ezért a részükre a másodfokú eljárásban felmerült költség hiányában a másodfokú bíróság perköltséget nem állapított meg.

A le nem rótt fellebbezési illetékről a másodfokú bíróság a 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján rendelkezett.

Budapest, 2019. június 28.

dr. Kisbán Tamás s.k.
a tanács elnöke

dr. Istenes Attila s.k.
előadó bíró

dr. Kovaliczky Ágota s.k.
bíró